

Schaak-
vereniging
Zierikzee

SCHAAK-
KOERIER

NR.2

1981 / 1982

SEPTEMBER 1981

Nr. 2

Voorlopige redactie: M.M. Krijger
H.Uil

secretariaat: Kabbelaarsbank 61, 4301 XB ZIERIKZEE.

Uitgave: Schaakvereniging Zierikzee.

Vergadering.

De jaarvergadering van de Schaakvereniging Zierikzee werd gehouden op maandagavond 31 augustus j.l. 17 leden tekenden de presentielijst. Onder leiding van de voorzitter werd de agenda in 2½ uur afgewerkt. Hieronder een opgave van de besluiten en behandelde punten:

- * het jaarverslag werd goedgekeurd.
- * ook de rekening over 1980 werd goedgekeurd na een gunstig rapport van de kascommissie (J.L. Bom en P.J. Legerstee).
- * in plaats van de heer Bom werd in de kascommissie gekozen de heer H.C. Jukkenekke.
- * de begroting werd goedgekeurd. Voor het nadelig saldo wil het bestuur een subsidie gaan aanvragen bij het Gemeentebestuur van Zierikzee, speciaal voor de jeugdactiviteiten.
- * ook de begroting voor de viering van het 70jarig bestaan in maart 1982 werd goedgekeurd. Het bestuur wil een simultaanséance organiseren, het open snelschaakkampioenschap en een toernooi voor de basis-scholen. Voor het nadelig saldo wil het bestuur subsidie aanvragen bij de Gemeente Zierikzee. Van de eigen leden is een bijdrage gevraagd voor de kosten van het afscheid van de voorzitter, de heer J.J. van den Ende. Het afscheidscadeau (boek met eindspelstudies) zal zelf gefinancierd kunnen worden.
- * het programma van de ZSB-kompetitie is gunstig voor Zierikzee I en II. Het zullen echter moeilijke wedstrijden worden. Het beste resultaat wordt nagestreefd.
- * met het jeugdwerk wordt voortgegaan. Er is dringend behoefte aan tenminste één jeugdleider, doordat de heer Van Loon hiermee moet stoppen.
- * de propaganda zal worden aangevat vooral door de cursus schaken en in het kader van het 70jarig bestaan.
- * De heer J. van Loon werd herkozen als bestuurslid.

Geheimer'80-'81.

In Kopenhagen staat een kerk met bovenop een toren die in spiraalvorm gebouwd is. Een prachtig bouwwerk met koperen dak. De architect, Jacobsen, pleegde echter zelfmoord door van diezelfde toren te springen. De reden: hij had de spiraal in een linkse draai ontworpen en de bouwer had hem rechtsom gebouwd. In een moment van onoplettendheid. Jacobsen kon deze fout in zijn werk niet verdragen.

Soms krijgt men bij een schaakpartij ook een geweldige dreun toegedient. Mensen als Morphy en Philidor hadden het er erg moeilijk mee en eindigden als ontredderde persoonlijkheden. Gelukkig kunnen amateur-schakers beter relativeren. Voor hun is schaken niet het belangrijkste in het leven, wat dan weer misschien het belangrijkste verschil is tussen top-schakers en de rest.

Vol fouten zit de volgende partij, die echter wel één van de beslissende was voor het club-kampioenschap 1980/1981.

Zwart komt goed uit de opening, zet te vlug in gewonnen stelling en ziet in één moment het denkwerk van uren verloren gaan. Schaken is hard !

Wit: M.M. Krijger

Zwart: A. Bil

1. e4 d6
2. d4 Pf6
3. Pc3 g6
4. f3 c6
5. Le3 Pd7
6. Dd2 L97
7. 0-0-0 Da5

(het is voor zwart beter niet te rocheren, maar direct aan te vallen)

8. Kbl Pb6
9. Ph3 Le6

10. Lh6 Lxh6
11. Dxh6 Pa4
12. Pxa4, Dxa4
13. b3 Da5
14. Pf4 Ld7
15. Ld3 e5
16. Dg7 ?

(Fout. Beter is Dg5, hoewel zwart dan ook goed staat)

16. ... Ke7
17. Lc4 Taf8

3

- 18. dxe dxe
- 19. Pd3 h6
(het net wordt dicht-
getrokken. In feite was
18.dxe ook niet goed,
maar alleen door het
nemen van risico was er
nog een kans op winst)
- 20. b4 Dc7
- 21. Pc5 Th7 ??
(te vlug, eerst had
Lc8 en er is niets aan
de hand)
- 22. Txd7† Dxd7
- 23. Dxf6† Kxf6
- 24. Pxd7† Ke7
- 25. Pxf8 Kxf8
(Wit staat een stuk voor
en won de partij na nog
enkele zetten).

Het is de bedoeling in elk nummer een partij van of tussen clubleden op te nemen. Hebt U een leuke partij gespeeld (vlekkeloos hoeft het echt niet), geef hem dan door aan één van de redactieleden, het liefst met commentaar.

Martin Krijger.

Consumpties.

Met ingang van het nieuwe seizoen zijn de prijzen van de consumpties verhoogd tot fl. 1,50. Deze nieuwe prijs geldt voor koffie, bier, limonade, enz. Uiteraard geldt deze prijs niet voor de duurdere dranken zoals bijv. whisky.
Denkt U aan deze nieuwe prijs bij het afrekenen ?
Nogmaals een verzoek: vergeet U niet af te rekenen ! Uw kopjes en glazen na afloop van Uw partij a.u.b. terugzetten op de tap. Dank U !

Pers.kamp.

ZEEUWSE SCHAAKBOND

Aan het persoonlijk kampioenschap van de Zeeuwse Schaakbond zullen dit seizoen drie spelers van onze vereniging deelnemen. Martin Krijger zal weer gaan proberen hoge ogen te gooien in de hoofdklasse. Het zal voor hem moeilijk zijn weer een tweede plaats te behalen, zoals het vorig seizoen. Zijn speelsterkte en schaakstijl staan echter weer borg voor een serieuze gooi naar één van de topplaatsen.

De nieuwkomers van onze vereniging in het persoonlijk kampioenschap zijn: Rob Moerman en Peter van Baarle. Onze beide jeugdsterren hebben de stoute schoenen aangetrokken om dit jaar eens mee te draaien in het persoonlijk kampioenschap. Graag wensen we ook hen veel succes toe !

In dit rijtje missen we de namen van Seeleman en Bil. De heer Seeleman is inmiddels verhuist naar Lent en heeft ook vorig seizoen al niet meer mee-gedaan. Anton Bil is door benoeming elders ook (en helaas!) niet meer in staat mee te doen.

Ter aanmoediging van onze drie Zierikzee-spelers drukken wij hieronder af een partij uit het afgelopen seizoen van het persoonlijk kampioenschap. Het is een partij van onze nieuwe clubkampioen, Martin Krijger, die mede door zijn resultaat in deze partij op zo'n eervolle tweede plaats eindigde. Het commentaar is van Cor Jansen en de partij is overgenomen uit de Prov. Zeeuwse Courant van 12 febr. 1981

Van heel wat betere kwaliteit was de volgende partij:

H. Groffen-M, Krijger
1 e4 c5; 2 Pf3 d6; 3 d4 cd4;; 4 Pd4:
Pf6; 5 Pc3 g6

De drakenvariant die onder aanvoering van Sosonko aan een nieuwe jeugd begonnen is.

6 f3 Lg7; 7 Le3 Pc6; 8 Dd2 0-0; 9 0-0-0 Pd4; 10 Ld4: Le6; 11 Kb1 Tc8; 12 g4 Lc4; 13 g5 Ph5; 14 Lg7; Pg7; 15 Lc4: Tc4; 16 Pd5

Het ziet er gunstiger uit voor wit dan het is. Zwart kan zich staande houden.

16....Pe6; 17 h4 Td4; 18 De3 Td1:†; 19 Td1: b6; 20 f4 Pc7; 21 Pc3 f6!

Dit is zeer moedig gespeeld!

22 Tg1 fg5; 23 Tg5: Pe6; 24 Tg4 Tf7; 25 Pe2....

Op het voor de hand liggende 25 h5 kan zwart met 25....g5 antwoorden.

25....Dd7 26 Tg1 Pg7

Nu is de zwarte koningsvleugel afdoende beschermd.

27.Dc3 e6; 28 Td1 Db5! Db5! 29 Dd2 Td7; 30 Pc3 Dh5

Zwart gaat nu de zwakke witte pionnen op de koningsvleugel op de korrel nemen.

31 e5

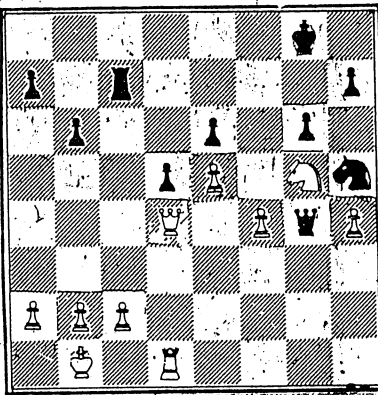
Lijkt aardig maar levert niets op.

31d5 ; 32 Pe4 Pe8; 33 Pg5 Dg4!

Goed gespeeld. Zwart heeft zijn kansen waargenomen en heeft reeds de beste kansen.

34 Dd4 Pg7; 35 Pe4 Ph5; 36 Pg5 Tc7

Zie diagram:

Wit verkeert in grote moeilijkheden. Er dreigt o.a. Tc4. Minder goed was 36....Pf4: wegens 37.Pe6:l 37 b3

Beter was in elk geval 37 Tg1...met aanval op de zwarte dame. Het is dan nog niet helemaal duidelijk wat zwart moet spelen. Mogelijk zijn 37,... Tc4, 37 ...De2 en 37...Df5. Zwart wint dan minstens een pion, maar de winst is nog ver.

37....h6!

Uitstekend gespeeld. Wit is tot de terugtocht gedwongen.

38 Tg1

Nu niet meer voldoende voor enig tegenspel.

38Df5

Met aanval op Pg5 en c2:

39 Pf3 Pf4!

Sterker dan Dc2:†

40 Dd2 De4; 41 Tf1 Pe2

Zwart speelt het slot zeer overtuigend.

42 Tf2 Pc3†; 43 Kb2 b5; 44 Dh6? ...

Beter een korte pijn dan een lange pijn, zal de witspeler gedacht hebben.

44....Pd1†

Wit geeft op.

Voor degenen die de Zierikzee-spelers aan het werk willen zien vestigen wij de aandacht erop dat op 23 jan. 1982 de 4de ronde van het kampioenschap wordt verspeeld in Bruinisse. Het bestuur van T.O.G.-Bruinisse werd bereid gevonden dit jaar een ronde voor hun rekening te nemen, die anders door "Zierikzee" zou zijn georganiseerd.

uit het schaakverleden.

VOOR 45 JAAR.

In 1936, 45 jaar geleden, begon de huishoudelijke competitie pas eind september. Hoe die competitie geregeld was lezen we uit de Zierikzeesche Nieuwsbode van 22 september 1936:

Komende week wordt in de Schaakvereniging "Zierikzee" een aanvang gemaakt met de winterwedstrijden. Voor de tweede maal wordt door een groep der leden, voor dit seizoen bestaande uit 6 personen, gestreden om den door den Heer Blom - Sens alhier beschikbaar gestelden beker. Een tweede groep wordt gevormd door overige leden der Vereeniging, waarvoor door de Vereeniging prijzen zullen worden uitgelooft. In den loop van den strijd hopen wij zoo nu en dan een overzicht te geven, de behaalde resultaten te vermelden, alsook gespeelde partijen te publiceeren.

adressen.

Hieronder laten wij volgen de namen en adressen van de bestuursleden, met hun telefoonnummers:

voorzitter: J.J. van den Ende, 't Vrije 25,
4301 JX Zierikzee, tel.: 01110-3464

secretaris: H.Uil, Kabbelaarsbank 61, 4301 XB
Zierikzee, tel.: 01110-4562.

penningmeester: R. van der Veken, De Kanterlaan
4, 4301 MB Zierikzee, tel.: 01110-3493

competitieleider: J. van Loon, Kromwal 9, 4318
EJ Brouwershaven, tel.: 01119-1660

jeugdleider: J.A.J. van der Made, Meelstraat 35,
4301 EJ Zierikzee, tel.: 01110-6278

teamleider Z'zee I: M.M. Krijger, Hoogenboomlaan
34, 4325 DH Renesse, tel.: 01116-1234

teamleider Z'zee II: J.J. Hoogstrate, Calandweg
75, 4301 LW Zierikzee, tel.: 01110-2886.

- 7 -

ZSBVD

Het afgelopen seizoen draaide Zierikzee I soms opvallend stroef. Uw spion heeft de oorzaak ervan ontdekt. De tegenstanders bleken van tevoren over ons ingelicht door de Z.S.B.V.D. Bezuiden de Oosterschelde cirkuleerde onderstaand bericht betreffende de meest voorkomende opstelling:

* Wat te doen als u moet aantreden tegen de noordelijkste Zeeuwse hoofdklassers:

1. J.A.J. Seeleman - Bied hem een zeer goede sigaar aan en begin een gesprek over iets dat niet met schaken te maken heeft. Denk lang over uw zetten na.
2. R. van der Veken - Verhinder tot elke prijs zijn loperfianchetto's. Offer een toren voor zo'n loper of biedt remise aan.
3. J.J. van den Ende - Vermijd in het eindspel terecht te komen, u wordt dan nl. van het bord gecomponeerd.
4. A. Bil - Houd de stelling simpel en oppervlakkig. Bij veel rekenwerk bent U beslist in het nadeel.
5. M.M. Krijger - Speel gesloten en hinder hem niet bij het offeren. Het achtste stuk dat hij offert is de koning.
6. H. Uil - Laat hem onder geen voorwaarde een pion voor komen. Als geen ander weet de heer Uil dat elke boer een maarschalkstaf in zijn ransel draagt. Hij koestert zijn pluspion en laat hem op het laatst de partij beslissen.
7. R. Moerman - Stel hem voor na de partij nog wat te vluggeren. Bied vijf minuten later remise aan.
8. A.J. Scheele - Houdt niet van rochades. Tracht hiervan gebruik te maken tussen de aanvalsgolven door. Houd uw stelling gesloten en pas op voor tijdnoed.
9. A.M. van der Westen - All-round speler. Heeft geen uitgesproken zwaktes. Ruil alles af en biedt remise aan. Vraag verder uw teamleider om advies.
10. J.A.J. van der Made - Het geheime wapen. Bij Zierikzee worden er al weddenschappen op afgesloten dat hij wint (aan bord tien). Specialiteit is het opspelen der randpionnen. Hier is vrijwel niets tegen te doen. Vraag hem het kort te houden en nog even mee te gaan naar André. Als u verliest zal hij trakteren.

M.M. Krijger.

Geheimen.

Het is niet bekend wie het eerst op het idee kwam het schaken en haar notatie te gebruiken als code voor het doorgeven van geheime berichten.

Dat dit wel gebeurde bewijst een verhaal uit de eerste wereldoorlog (1914-1918). In het Zwitserse Zurich werkte de Duitse Adrienne Risa in een café als zangeres. Niemand vermoedde dat zij werkte bij de Duitse inlichtingendienst. 's Avonds zong zij en overdag vond ze het aardig de schaakspelers in een andere drinkgelegenheid gade te slaan, speciaal haar favouriete paar. Toen de Franse troepen een nieuw offensief voorbereiden verdween een van de schakers voor een aantal dagen. Toen hij terugkeerde begon hij weer te schaken, maar voerde op het bord de meest dwaze zetten uit.

De volgende dag verdween de zangeres. Dat trok geen aandacht en niemand vermoedde iets toen het Franse offensief op een mislukking uitliep. De geruchten die cirkuleerden hielden in dat de Duitsers de Franse plannen door middel van spionnen hadden bemachtigd.

Jaren later kwam men er achter dat de zangeres de vreemde zetten van de schaker had ontcijferd in de plannen voor het offensief. Zij had die plannen dadelijk doorgegeven aan de Duitse inlichtingendienst.

Dit was overigens niet de allereerste keer dat men vermoedde dat schaken werd gebruikt als dekmantel voor het doorgeven van geheime berichten.

In de herfst van 1878 waarschuwde de politie in Rusland dat er revolutie op komst was. De politie van de Tsaar besloot alle post te doorzoeken op geheime berichten.

Een briefkaart met allerlei figuren en cijfers trok de aandacht van de politie. De briefkaart vermeldde dat als Sint Petersburg dit deed, Moskou dan dat zou doen en als Sint Petersburg (thans Leningrad) dit zou doen zou Moskou weer dat doen. Het betrof een correspondentiepartij tussen twee schaakvereni-

gingen in de beide steden. De briefkaart veroorzaakte paniek. Zou dit een code betreffen voor het begin van een opstand ? Een volgende briefkaart met de tekst: "Ik ben verbaasd over de traagheid van onze posterijen. Ik postte brieven aan U en aan een ander na hem geraadpleegd te hebben" complementeerde het effect.

De briefkaarten werden onmiddellijk doorgezonden aan de voorzitter van de ministerraad. Deze herkende de tekens en cijfers op de eerste briefkaart als schaaknotaties en schreef er lakoniek op: Schaken !

De briefkaarten werden overigens nooit bezorgd. Bij het ordenen van de archieven in deze eeuw vond men de beide briefkaarten terug.

(Jerzy Gizycki, A history of chess, London, 1972).

DE

SLUISSE

TOREN

De oplossing van de schaakprijsvraag van de nieuwe schaakvereniging in Sluis (zie de Schaakkoerier nr. 1, augustus 1981):

1. Th8 + Kc7, 2. Ld8 + Kc6 (wegens 3.Lb6 en wit wint de zwarte toren) 3. Lb6! Kxb6, 4. Tc8 (en wit wint de zwarte toren en de partij).

Deze oplossing werd gevonden door de heer J.J. van den Ende.

Oplossingen van het ECI-probleem (zie de Schaakkoerier, nr. 1, augustus 1981, blz. 9) kunnen nog worden ingezonden aan de redactie.